

»SUPER FLUMINA BABYLONIS«

V svetopisemskih časih so Izraelci v sedemdesetletni sužnosti jokali ob rekah Babilona in se spominjali svoje podjarmljene zemlje. Tako poje znano besedilo psalmista, tako je potem na to besedilo pela renesančna polifonija od Palestrine dalje v prekrasnih motetih — vse do sodobnih glasbenikov. Biblične harfe izraelskih očakov danes ne pojejo več ob Evfratu in Tigrisu. Ob njih nabrežjih padajo bombe, z njihovih nabrežij pa proti Izraelu letijo smrtonosne rakete. Izraelci sicer danes ne sedijo (še) ob bregovih teh rek, vendar pa v Tel Avivu, Hajfi ali Jeruzalemu dostojanstveno, a dramatično pričakujejo, kaj jim bo prinesel jutrišnji dan. Verjetno tudi ne bodo šli v kratkem času tja v novo sužnost, tudi če danes stoično prenašajo izvalne napade kalifa iz Bagdada ...

Skozi moderni Bagdad teče reka Tigris in že s svojim imenom spominja na starodavne čase babilonskega in asirskega kraljestva. Malo bolj na severu pa še stoji biblično mesto Ninive, tudi nekdanj prizorišče svetopisemskih in vojnih dogodkov. Dejstvo pa je, da v sodobnem Babilonu ne kraljuje kak mogočen Nabukodonozo, ampak le nasilni pritlikavec Saddam, ki s svojo blazno agresivno politiko ne bo gotovo dosegel bojne slave svojih davnih predhodnikov. Slave, ki gotovo ne zasluži vse zgodovinske pohvale, vendar pa se gotovo ne da primerjati brutalnosti, cinizmu in zlasti nevarnosti sedanjega iraškega diktatorja.

Ze prej smo podčrtali politično zrelost in hladnokrvnost sedanje izraelske države v tem bojnem stanju. Znani nizozemsko-judovski filozof 17. stoletja B. Spinoza daje v svojem delu »Tractatus theologico-politicus« (ko globoko in podrobno analizira nekdanjo izraelsko državo) zanimivo definicijo o smotru države nasploh. Pri tem pravi, da je smoter vsake družbe in države predvsem njena varnost. Če to obrnemo danes na sedanji Izrael, se skoraj zazdi, da je Shamirova politika v kričečem nasprotju s filozofovim mnenjem, saj bi se na prvi pogled zazdelo, da država ne more zagotoviti svojim državljanom varnosti (glej Tel Aviv!). Vendar pa morda daljnovidnejša ocena to tudi zavrne, saj je v trenutnem položaju Izrael nekako pooblastil ZDA, da ga zavarujejo.

Nekdanj so po babilonskih poteh hodili in korakali velblodi, ki so tudi prevažali tovore in vojake. Danes so ti vsaj na TV ekranu z vojnega pozorišča oz. puščavskega peska verjetno le bolj folklor ob mo-

a. b.

dalje na 8. strani ■

Novoletno srečanje Slovenske skupnosti V znamenju odprtosti in povezanosti z matico

V čudoviti Gradnikovi kleti na Plešivem je Slovenska skupnost privedila v petek 25. t.m., novoletno srečanje. Udeležilo se ga je veliko število izvoljenih predstavnikov, članov strankinih pokrajinskih in deželnih organov in mnogo gostov. Med gosti so bili krminski župan Ambrosio, deželni odbornik Brancati, predsednika SSO in SKGZ, Marija Ferletič in Klavdij Palčič, predsednika TKB in Kmečke banke, Kraus in Leban, predsednik SSG Pirjevec, predsednik, podpredsednik in tajnik Kmečke zveze, Guštin, Debellis in Bukavec, predsednik Zveze neposrednih obdelovalcev Radovič in drugi.

Zelo kvalificirano je bilo predstavništvo iz Slovenije. Vabilu so se odzvali predsednik slovenske vlade Peterle, ministra Dular in Stanič, jugoslovanski generalni konzul v Trstu Sušmelj, republiška poslanca Podveršič in Bolcar ter drugi vodilni člani novogoriškega Demosa.

Za uvod v srečanje je zbor Fantje izpod Grmade ubrano zapel Zdravljico, nato pa so se začeli pozdravni govori. Udeležencem in zlasti gostom je izrekel dobrodošlico de-

želni predsednik Ssk Marjan Terpin, deželni tajnik Jevnikar pa je kratko spregovoril o trenutnem stanju slovenske narodne manjšine v Italiji in o delovanju svoje politične organizacije. Lep pozdravni nagovor je imel krminski župan Ambrosio, medtem ko je deželni odbornik Brancati, ki je zastopal predsednika deželne vlade Biasuttija, posredoval pozdrav deželne uprave in KD, ki ji pripada.

Kot je razumljivo, je med udeleženci, ki so napolnili sicer prostorno Gradnikovo klet, vladalo največje pričakovanje za izvajanja predsednika Peterleta. Prisotni so bili namreč pod globokim vtisom razburljivih vesti, ki so prihajale še popoldne iz Slovenije in Hrvaške, kjer je grozila nevarnost državljanske vojne. Predsednik je v tej zvezi dejal, kako sama njegova prisotnost na Plešivem dokazuje, da je najhujše v Sloveniji mimo. Njegov optimizem je vplival zelo pomirjevalno na vse poslušalce. Predsednik je spregovoril o hudih težavah, v katerih se nahaja slovensko gospodarstvo, ki ga je 45-letna nespamet na-

dalje na 2. strani ■

Mrzla prha naj nas predrami

Vrhovni svet v Rimu, ki je vrhovno upravno sodišče, je torej razsodil: »slovenski svetovalci v tržaškem pokrajinskem svetu ne smejo govoriti slovensko, ker so javni funkcionarji.« Upravni sodni zbor je to razsodbo izdal po več kot osmih letih, toliko časa je namreč poteklo od dneva, ko je bil vložen priziv zoper razsodbo pristojnega deželnega upravnega sodišča, ki je bila za Slovence prav tako negativna.

Medtem ko pišemo, še ne razpolagamo z besedilom utemeljitve omenjene razsodbe, vendar menimo, da to tudi ni kdovekako važno. Modrijani iz »zibelke prava« so prav gotovo ponovili znano rečenico, češ da je edino osrednja zakonodajna oblast (parlament) pristojna za urejanje vprašanja rabe neuradnega jezika (slovenščine) v javnopravnih zborih, kot je pokrajinski svet v Trstu.

Za takšno ugotovitev res ni bilo treba čakati skoraj devet let, saj nam predstavniki italijanske države tako pripovedujejo že od leta 1954, ko so na osnovi

Londonskega sporazuma prevzeli takratno cono A Svobodnega tržaškega ozemlja.

Rimskim birokratom se sicer ne čudimo, če zavzemajo glede tako kočljivega vprašanja, kot je pravica rabe materinega jezika, v bistvu silno preprosto in celo pilatovsko stališče. Čuditi pa se je treba italijanskim politikom, ki toliko desetletij dovoljujejo, da se ne prizna ena najosnovnejših človekovih naravnih pravic in da se celo iz tega kuje politično-strankarski kapital.

V rimskem zakonodajnem zboru že dolgo ležijo predlogi o zaščiti pravic slovenske narodne manjšine v Italiji. Z velikimi težavami in silno počasi tudi poteka razprava o zakonskem osnutku, ki ga je v tem pogledu odobrila vlada (osnutek Maccanico). Bojimo se, da bo minilo precej časa, preden bo naša narodna skupnost deležna podpor, ki jih predvideva nedavno tega odobreni zakon za obmejna območja,

D. L.

dalje na 3. strani ■

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 3. februarja, ob: 8.00 Jutranji radijski dnevnik; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.00 Mladinski oder: »Neodprto pismo«; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Sergej Verč - Boris Kobal: »Ona + jaz = oba«; 15.30 Sport in glasba; 17.00 V studiu z vami: Igor Tut; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 4. februarja, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.30 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Življenje onkraj življenja; 9.30 Iz preteklosti v sedanost; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 France Bevk: »Kaplan Martin Čedermac«; 11.45 Slovenska lahka glasba; 12.40 Mešani zbor Lipa iz Šempasa; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Gospodarska problematika; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: »Otroški knjižni sejem«; 16.00 Pianista Larisa Dedova in Michail Volchok; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ TOREK, 5. februarja, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.30 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 9.30 Ženska v ospredju; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 France Bevk: »Kaplan Martin Čedermac«; 12.00 Starost danes; 12.40 Oktet Skofije; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Harfistka Patrizia Tassini, flautist Glauco Cambursano, violinistka Romana Kokalj, violistka Maja Babnik, violončelistka Tanja Babnik; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Pesniške podobe; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ SREDA, 6. februarja, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.30 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 France Bevk: »Kaplan Martin Čedermac«; 12.00 Govorica telesa; 12.40 Moški zbor Karol Pahor iz Pirana; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Na goriškem valu; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Slovenska literatura na stičišču z italijanskim svetom; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 7. februarja, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.30 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Spomini Henrika Tume; 9.30 Misleci sodobnega časa; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Boris Leonidovič Pasternak: »Doktor Živago«; 12.40 Mešani mladinski cerkveni zbor iz Vipave; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 16.00 Moški z'or Ažuoliukas iz Vilniusa na Litovskem; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Četrtekova srečanja; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ PETEK, 8. februarja, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.30 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 9.30 To je življenje; 10.00 Poročila in pregled tiska; 11.30 Boris Leonidovič Pasternak: »Doktor Živago«; 12.40 Primorski akademski zbor Viktor Vodopivec iz Ljubljane; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček: »Barvni utrinek«; 14.30 Od Milj do Devina; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Kulturni dogodki; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 9. februarja, ob: 7.00 Jutranji radijski dnevnik; 7.30 Pravljičica; 8.00 Poročila in deželna kronika; 10.00 Poročila in pregled tiska; 10.10 Simonični orkester Slovenske filharmonije; 11.30 Por's Leonidovič Pasternak: »Doktor Živago«; 12.00 Režija in Kanalska dolina; 12.40 Komorni moški zbor iz Izole; 13.00 Opoldanski radijski dnevnik; 13.25 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nediški zvon; 14.50 »Mali pevci«; 16.00 Violončelistka Simona Slokar; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.45 »Ta veseli dan ali Cefizelj se ženi«, komedija; 19.00 Večerni radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »NOVI LIST« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157. Odgovorni urednik: dr. Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

V znamenju odprtosti in povezanosti z matico

■ nadaljevanje iz 1. strani

ravnost razdejala, in o prizadevanjih, da se gospodarsko in politično ter družbeno življenje postavi na zdrave temelje. Govoril je o čedalje večjih simpatijah, ki jih uživa Slovenija v svetu, pri čemer je pohvalil delo predstavnika Slovenije na Dunaju Karla Smolleja. Ta se je osebno udeležil srečanja na Plešivem. Na koncu se je zahvalil Slovenski skupnosti za pomoč, ki jo je nudila ob volitvah v lanskem aprilu in nato ob plebiscitu konec decembra. Slovenija — je poudaril predsednik vlade Peterle — pozorno spremlja življenje svojih sinov izven domovine in jim posveča največjo skrb. Glede Slovencev v Italiji je dejal, da pozna njihova prizadevanja za pravičen zaščitni zakon in predvsem za odpravo diskriminacijskega ravnanja z njimi.

Vsem svojim gostom je zaželela prijetno počutje v »Mirotovi kleti« gospa Gradnik, vdova po zaslužnem in prezgodaj umrlem Miru Gradniku, do smrti vodilnem predstavniku Slovenske skupnosti.

Iz Benečije in Kanalske doline so bili prisotni Černo, Klavara in Venosi, iz Koroške pa osrednji tajnik NSKS, mag. Pipp in tajnica Šturmovca.

Večer je potekal v zares prijetnem vzdušju. Fantje izpod Grmade so zapeli nekaj pesmi, nato pa je bila priložnost za izmenjavo mnenj in za sklepanje poznanstev ob prigrizku in Gradnikovi kapljici, čemur se je treba predvsem zahvaliti pridnim števerjanskim ženam in dekletom.

ITALIJANI V ISTRI IN NA REKI SO VOLILI

Pripadniki italijanske manjšine v Sloveniji in na Hrvaškem so 27. 1. končali prve neposredne in demokratične volitve svojih predstavnikov v nekakšen manjšinski parlament. Ta bo zasedal v začetku marca in bo oblikoval novo italijansko krovno organizacijo, ki bo nasledila Unijo Italijanov iz Istre in z Reke.

Različni kandidati so nastopali z različnimi programskimi poudarki.

Zalivska vojna preseneča

Medtem ko pišemo, sta od izbruha vojne v Perzijskem zalivu potekla dva tedna. Čeprav nam sredstva množičnega obveščanja in zlasti televizija omogočajo, da smo takoj seznanjeni s potekom vojnih operacij in da nekatere lahko tudi neposredno gledamo, moramo priznati, da dejansko prav malo vemo o resničnem razvoju dogodkov. Moderna sredstva obveščanja so sicer silno učinkovita, toda vodstvu vojsk, ki jim omogočajo najrazličnejše manipulacije, kar pomeni, da dogodke krojijo po lastni volji. Tudi to očitno sodi v vojno strategijo in taktiko.

Po dveh tednih vojne moremo kljub temu narediti nekatere zaključke. Zavezniški tabor je presenečen, ker ni pričakoval, da bo Irak nudil tolikšen odpor. Iz tega sklepamo, da mu ni bila natančno znana stopnja njegove oborožitve. Prav tako presenečen je nad krutostjo, ki jo kažeta ira-

ški režim in njegov voditelj Sadam Husein. Verjetno ni pričakoval, da bo režim tako grobo in zavestno kršil ženevske konvencije o vojnih ujetnikih, kar utrjuje prepričanje, da bo prej ali slej začel uporabljati tudi kemično in bakteriološko orožje, kot je bil sicer že napovedal. Zavezniški tabor ni dolgo verjel, da si bo iraški diktator upal uresničiti napovedi o obstreljevanju Izraela z raketami. V resnici pa je to ena glavnih točk diktatorjevega načrta, saj se dobro zaveda, da more z brenkanjem na protiizraelsko struno mobilizirati in pridobiti na svojo stran široke arabske in islamske množice. S tem hoče tudi dokazati, da ZDA in njihovim zaveznikom ne gre za ponovno vzpostavitev mednarodnega reda, ki je bil hudo kršen z zasedbo Kuwaita, temveč za uveljavitev zahodne nadvlade in zahodne civilizacije in torej za ohranitev takšnega reda, po katerem je in ostane celotni arabski svet v podrejenem položaju.

Narodnim manjšinam gre največja skrb

Na povabilo predsednika slovenske vlade Lojzeta Peterleta so se v četrtek, 24. januarja, zbrali v Ljubljani predsedniki vlad Slovenije, Hrvaške, Furlanije Julijske krajine, Veneta in avtonomnih pokrajin Trident in Bocen. Prisoten je bil tudi italijanski minister za prevoze Bernini, ki je trenutno predsednik Zbora evropskih regij.

Predsednik Peterle je najprej kratko orisal stanje v Sloveniji in Hrvaški ter zlasti prizadevanja za ureditev odnosov med republikami v Jugoslaviji. V četrtek je bilo stanje silno napeto, saj je komaj potekel rok, do katerega je bilo treba po ukazu zveznega predsedstva izročiti orožje jugoslovanski vojski. Ukaz pa je bil nejasen; v Sloveniji so nekateri bili mnenja, da se tiče tudi Teritorialne obrambe, v Hrvaški republikli pa rezervnega zbora

policije. Peterle je izrazil upanje, da se bodo razmere uredile s pogajanjem, kajti v nasprotnem primeru je državljanska vojna neizogibna, saj sta Slovenija in Hrvaška trdno odločeni braniti lastno suverenost.

Zborovalci so nato proučili stanje odnosov med posameznimi deželami in obema republikama, zlasti pa vzeli v pretres možnosti, ki se odpirajo glede na zadnji italijanski zakon o obmejnih območjih. V ta namen je bila sestavljena komisija strokovnjakov, ki se bo čimprej sestala v Trstu ter pripravila besedilo sporazuma, o katerem bi morali predsedniki sklepati že v letošnjem marcu.

Uradno poročilo o srečanju v Ljubljani omenja tudi problematiko narodnih manjšin in v tej zvezi pravi, da so predsedniki poudarili, naj se posveča največja skrb njihovim potrebam.

Hubert Bergant

Spomini na Silvestra Komela

Esej o smrti

Narodna pesem, polna žalosti, a tudi upanja pravi: »čez dolgih sedem let se bova vidla spet.« Sedem let bo letos minilo od Komelove smrti, a upanje, da bi se s slikarjem še kdaj videli, ni. Spomini nanj so, čeprav deloma zbledeli, vedno lepši. To povzročata časovna odmaknjenost in smrtna dokončnost. Pred nedavnim umrli grški pesnik Janis Ricos je nekoč zapisal: »Smrti dolgujem globoko sugestijo. Brez nje ne bi nikoli dojel smisla nesmrtnosti, ostal bi omejeno bitje!« K temu lahko dodamo še, da je misel na smrt umetniški kreaciji vseh časov dodajala tehtnost in usodno poglobljenost. Smrtne slutnje so umetnike inspirirale in stimulirale.

Ce je po filozofu in teologu Lorberju mate-rija propad duhovnih bitij, potem je celotna rava monumentalno grobišče vsega živega.

Misli na smrt se vedno pojavljajo ob dnevu mrtvih. Tedaj se ne spominjamo samo pokojnih svojcev in prijateljev, temveč tudi umetnikov, ki so nam dragi zaradi svoje umetnosti in celo njihovega zadnjega domovanja na pokopališčih, ki so ravno zaradi njihove slave postala po-membna.

Kot že tolikokrat, sem se tudi letos ob dnevu mrtvih spominjal zadnjega koncerta Louis Vier-neja v Notre Dame v Parizu, med katerim je slavni skladatelj in organist umrl. Spomnil sem koncertnih improvizacij A. Heillerja v dunaj-ski katedrali dne 1.11.1978, ki so bile tematsko skveane na smrt. »Ah kako bežno, ah kako ni-vezo« so pele orgle. »Sredi življenja smo obdani s smrtjo«, so ugotavljale orgle. Kot nekoč Brahms je ob tej priliki tudi Heiller zaupal orglam: »O svet moram te zapustiti«. Pet mese-cev kasneje se je to tudi zgodilo.

Tudi francoski skladatelj Allain je slutil, da bo kmalu tragično končal svojo kratko življenj-sko pot. V skladbi Litanies je obupno prosil, da se to ne bi zgodilo. Bil je ustreljen kot talec. Kamniški pesnik je med zadnjo vojno zloslutno zapisal: »V ognju groze plapolam.«

Ob težkih mislih bi lahko za Musorgskim po-novili: »Z mrtvimi v jeziku mrtvih« (cum mor-tuis in lingua mortua). Tako se lahko naše misli preselijo k ruskim pesnikom, slikarjem in skla-dateljem, na Lavro Aleksandra Nevskega v Le-ninogradu, k mrtvemu Skrjabinu na pokopališču Novodevičjega samostana pri Moskvi, k mrtve-mu Chopinu na pokopališču Père Lachaise v Pa-rizu, k mrtvemu Beethovenu na Centralno po-kopališče na Dunaju in ne na koncu k dragemu Silvestru na šempetersko pokopališče.

Ne pomnim več, kdaj sva se s Komelom se-znanila. Ne vem tudi kje. Lahko je bilo to v šempetrski slaščičarni, lahko tudi ob otvoritvi kake razstave ali na koncertu. Na koncerte in produkcije, ki jih je organiziral ravnatelj Ma-rijan Konič na Glasbeni šoli v Šempetru, je ze-lo rad zahajal. Ob taki priliki je bil stisk njego-ve roke krepak in neposreden enako kot njegov pogled. Prišel je od svojih Kleejevsko žlahtnih barv, da bi prislulnil zvočnim barvam in kot nekoč Kandinsky razmišljal »o duhovnem v u-metnosti«. Ob Komelovi barvni razkošnosti ni iz-ključeno, da ga je glasba, kot najbolj abstrakt-na oblika umetnosti, inspirirala.

Vedno se je videlo, da je v svojem družin-skem in ustvarjalnem krogu srečen. Ni bil pa ve-sel, kadar je pogledal proti šempeterski bolnici, pač zaradi njenih »posoško-staroslovanskih barv«. Ob taki priliki sem se vedno ustrašil za njegovo zdravje. Kot prvi umetnik je Silvester razpo-

lagal z izredno širokim razpoloženskim spek-trom. Enako kot se je znal jeziti, se je znal tudi šaliti in veseliti. Tedaj je bil njegov smeh raz-posedan, njegovo veselje nalezljivo. O tem ali onem zboru je menil, da bi spadal pod komunalo, pač zaradi interesa in sposobnosti pevcev. S pikrim veseljem je pripovedoval zgodbo o kolektivu, ki je bil na obisku v Milanu in je za-čutil silno zadrego, ko je bil povabljen na ogled mestne znamenitosti — katedrale.

Kadar je bilo govora o umetnosti, je bil Sil-vester vedno skrajno resen. V Bernikovi mono-grafiji o našem slikarju sem razbral, da sva se zaradi časopisnega zapisa s Silvestrom sedem-krat razgovarjala o njegovem ustvarjanju. Komelovo pripovedovanje je bilo preprosto, vendar je vsebovalo bistvene prvine njegovega ustvar-jalnega procesa. Domov sem se vračal obogaten in takoj sedel za klavir, da so se mi slikarjeve barve prelile v zvočne odtenke.

Umetnikovo razpoloženje je bilo po operaciji še resnejše. Na križišču v Rožni dolini mi je, sprijaznjen z usodo, zatrdil, da je operacija samo začasni ukrep.

Res je sicer, da se ne spominjam prvega sre-čanja s slikarjem, zato mi bo pa neizbežno osta-lo v spominu najino zadnje srečanje na avto-busni postaji v Šempetru. Bilo je v deževnem oktobru leta 1983, dobra dva meseca pred nje-govo smrtjo. Tedaj je bil žalosten, da ne rečem razrvan. Poslovala sva se z občutkom, da si ni-sva vsega povedala.

O božiču istega leta sem o Silvestrovi smrti, ki me je silno potrla, zvedel za orglami v Mir-nu. Komelova smrt je bila kot tuborna uvertura k umiranju mojih staršev in drugih sorodnikov.

MRZLA PRHA NAJ NAS PREDRAMI

■ nadaljevanje iz 1. strani

čprav je predsednik vlade Furlanije Ju-lijske krajine pred dnevi izjavil, da bo nje-gova uprava naglo ukrenila, kar sodi v nje-no pristojnost.

Glede na takšno stanje se je treba po našem zdaj tudi izogniti skušnjavi, da bi se pozornost slovenskih političnih sil zaradi zalivske krize, dogajanja v baltskih drža-vah in drugod po svetu odvrnila od vprašanj, ki so naravnost življenjskega pomena za naš obstoj. Res je, da nas radio, tele-vizija, tisk in ostala sredstva množičnega obveščanja dejansko odvrtaajo od vprašanj, ki bi jih morali imeti stalno pred oč-mi. Gre zlasti za nevarnost potujčenja, ki je prav takšno zlo, kot so revščina in dru-gre človeške nadloge. Odtod tudi in pred-ve nujnost po nadaljnjem delu in po nadaljnji rabi vseh tistih instrumentov, ki nam jih za politični boj daje na razpolago demokracija. Razsodba državnega sveta naj bo mrzla prha, ki naj nas predrami in, če je treba, strezni.

INDIJA IN PAKISTAN

Indija in Pakistan sta leta 1988 dose-gla sporazum, s katerim sta se obvezala, da ne bosta napadla medsebojnih jedr-skih obratov. Pakistanska vlada je spora-zum ratificirala šele te dni, Indija pa mo-ra isto narediti v tednu dni. Ker so odno-si med Indijo in Pakistanom stalno napeti (med državama so v zadnjih 40 letih bile tri vojne), je sporazum dobrodošel kljub nepopolnosti. Državi se namreč s sporazu-mom ne obvezujeta, da se v morebitnem spopadu ne bosta poslužili tudi jedrskega orožja.

Letna konferenca Slovenskih krščanskih demokratov

V soboto, 26. januarja, je v veliki dvo-rani republiške skupščine v Ljubljani po-tekala letna konferenca Slovenskih krščan-skih demokratov. Do nje je prišlo leto dni po ustanovnem kongresu, med tem časom se je stranka organizacijsko utrdila, nje-ni pripadniki pa so po spomladanskih vol-itvah prevzeli odgovorna mesta na ravni republike in v mnogih občinah. Prisotni delegati so predstavljali občinske organi-zacije stranke širom po Sloveniji, regio-nalne odbore in osrednja strankina telesa.

V dopoldanskem delu konference so bi-la na sporedu poročila glavnega tajnika, nadzornega odbora in vodje poslanskega kluba, medtem ko so imele uvodne besede kulturnega ministra dr. Andreja Capudra bolj načelen in deloma programatski zna-čaj. Konferenco so pozdravili številni gostje iz domovine, zamejstva in zdom-stva, med njimi deželni svetovalec Slo-venske skupnosti Bojan Brezigar. Zlasti zanimiva je bila razprava, ki je odsevala sedanji politični trenutek v Sloveniji, saj se je dotaknila razmerij SKD do Demosa, težkega gospodarskega položaja, vpraša-nja lokalne samouprave, odnosov v Jugo-slaviji in predloženih tez političnega pro-grama stranke. Iz vsega tega je bilo raz-vidno, da so Slovenski krščanski demokra-ti že postali normalna politična stranka,

ki jasno ločuje svoje poslanstvo od po-slanstva Cerkve, a se pred njo postavlja važno vprašanje lastne identitete v sooča-nju z izzivi časa in v razmerju z ostalimi političnimi silami.

Zasedanje se je nadaljevalo po kraj-šem premoru popoldne, med njegovim potekom pa so delegati glasovali tudi o nekaterih popravkih statuta. Splošno po-zornost je vzbudil prihod strankinega pred-sednika in istočasno predsednika slovenske vlade Lojzeta Peterleta, ki je dopoldne s-cdeloval na pogovorih slovenske delegacije z vodstvom Bosne in Hercegovine v Sara-jevu. Seveda so njegova izvajanja bila pod vplivom nedavnih dogodkov v Jugoslaviji, ko je malo manjkalo, da ni prišlo do po-sega vojske na Hrvaškem, ki je politično vodstvo te republike obtožila namer nasil-nih dejanj do JLA. Peterle je poudaril, da obstajajo v Jugoslaviji velike razlike v oceni vzrokov krize in načinov reševanja, saj del države še vedno vztraja na kon-ceptiji družbene lastnine v nasprotju s po-trebo po uvedbi tržnih zakonitosti. Polemi-čen je bil tudi do nekaterih krogov, ki v dejavnosti SKD vidijo nevarnost obuditve klerikalizma.

Konferenca Slovenskih krščanskih de-mokratov je na sobotnem zasedanju spre-

dalje na 5. strani ■

Openski pevci so peli v Celju

V nedeljo, 27. t. m., so pevke in pevci vseh zborov, ki delujejo na Opčinah, ponovili koncert, s katerim so navdušili domače občinstvo na sam božični dan. Z dvema avtobusoma (prevoz je radodarno plačala Openska hranilnica in posojilnica) so se odpravili v župnijo sv. Duha v Celju. V novi, lepi in zelo akustični cerkvi je bila najprej maša, ki sta jo darovala openski kaplan Pohajač in župnik Žerjal. Sledil je dobro obiskan koncert. Najprej je zapel Mladinski pevski zbor, ki ga vodi Franc Pohajač, sledil je nastop moškega zbora »Tabor«, ki je pod vodstvom Sveta Grgiča zapel dve pesmi, nakar so pred občinstvo stopila mlajša dekleta »Vesele pomladi« in pod vodstvom Franca Pohajača doživeto in ubrano zapele. Mešani zbor »Sveti Jernej«, ki je bil pobudnik tega koncerta, s katerim so se openski zbori hoteli oddolžiti skladatelju Ubaldu Vrabcu ob njegovem 85. rojstnem dnevu za vse, kar je ta glasbenik naredil za Opence in slovensko kulturo, je pod vodstvom Janka Bana zapel Maličev Četrti oče naš, Vrabčevo Pesem barbanskih romarjev in Merkušjevo božično Ta dan je vsega veseja. Sledil je nastop dekliškega zbora »Vesela pomlad«. Pod vodstvom Franca Pohajača je zapel tri pesmi, zanimiva je bila priredba znane božične pesmi Adeste fideles, kot si jo je zamislil Ivan Florjanc. Prvi del koncerta se je končal z nastopom mešanega pevskega zbora »Primorec-Tabor«. Predstavil se je z dokaj zahtevnim sporedom. Zbor, ki ga vodi Matjaž Šček, je nastop začel z Gallusovima »Agnus Dei« in božičnim motetom »Resonet in laudibus«. Glede na dramatične dogodke v Litvi pa je posebno pozornost vzbudila domovinska »Zemaišiu plenas«; petje so na kljunaste flavte spremljala tri dekleta, gojenke Glasbene matice.

Višek koncerta pa je bila Kantata Ubaldina Vrabca na besedilo Vinka Beličiča »Božični sijaj«, ki so jo vsi omenjeni pevski zbori, katerim so se pridružile še pevke ženskega zbora »Tabor«, podali pod vodstvom dirigenta Janka Bana. Instrumentalni del skladbe pa so oblikovali flavtistka Martina Ozbič, klarinetist Igor Košuta, hornist Zoran Lupinc in Francesco Furanich, ki igra fagot.

Koncert openskih zborov v cerkvi sv. Duha v Celju pa ni bil samo to. Openska župnija je ob katastrofalnih poplavih v Sloveniji zbrala kar precejšnjo vsoto denarja (8 milijonov lir), ki so jih hoteli osebno izročiti potrebnim. Pred izvedbo »Božičnega sijaja« so zato povabili pred oltar predstavnic organizacije Caritas iz Celja, ki je hvaležno sprejela denar in se z izbranimi besedami zahvalila openskim župljanom za širokogrudno pomoč.

—o—

PODRAŽITVE V TRSTU

S petkom, 1. marca, se bo v Trstu zvišala cena skodelice kave in druge ponudbe v javnih lokalih. Kava bo stala 1.100 lir, tudi ostali poviški bodo znašali povprečno od 7 do 10 odstotkov.

Dr. S. Pavlici v slovo

V sredo, 23. januarja, je bil v Trstu pogreb dr. Stanislava Pavlice. Ob odprtem grobu se je od pokojnika poslovil predsednik Slovenskega zdravniškega društva dr. R. Dolhar. Dejal je: »Danes se slovenski zdravniki v zamejstvu poslavljamo od svojega staroste, Slovensko zdravniško društvo pa od svojega ustanovnega člana in dolgoletnega častnega predsednika, kar je bil povsem zaslužno, saj je že mnogo pred ustanovitvijo našega društva stalno spodbujal srečanje slovenskih zdravnikov. Po ustanovitvi društva pa je gotovo imel prvenstvo obiskovanja stanovskih srečanj. Morda ga je prav izrazil smisel za družabnost in družbeno angažiranost sploh toliko let ohranil zdravega in čilega, saj je svoj poklic opravljal še v visoki starosti, ko bi vsak že menil, da lahko upravičeno izpreže. To žilavost smo mu vsi malo zavidali, pa vendar privoščili, ker je bil veselega značaja in dobrega srca.

In vendar je Stanislav Pavlica prehodil težko in razburkano življenjsko pot, saj je zaradi študija okusil dovolj tujine ter dve svetovni in eno partizansko vojno.

Iz rodnega Rihemberka, kjer se je rodil v kmečki družini 26. maja 1893, ga je življenjska pot najprej peljala v gimnazijo v Gorico, kjer je tudi maturiral. Komaj se je vpisal na medicinsko fakulteto v Gradcu, je bil mobiliziran v avstrijsko vojsko ob izbruhu prve svetovne vojne, ki jo je preživel od Srbije do Tirolske in od Soške fronte do Albanije. Ker se ob koncu vojne ni mogel vrniti v rodni Rihemberk, se je vrnil v Gradec, da bi nadaljeval študij medicine. Tu je bilo tedaj zaradi sporov glede pripadnosti slovenske Koroške in Štajerske zelo vroče, zato se je odpravil nadaljevat študij v slovansko Prago, kjer je diplomiral pred natanko sedemdesetimi leti. Vrnil se je nato na Vipavsko ob času razcveta fašizma, kjer je deloval kot splošni zdravnik. Leta 1931 se je odpravil na Dunaj, da bi se naučil zobozdravstva in nato dokončal specializacijo v Bologni. Spet se je vrnil opravljat svoj poklic med svoje ljudi na Vipavsko, a je bil leta 1941 ponovno mobiliziran, tokrat v italijansko vojsko. Ob kapitulaciji Italije se je vrnil domov in leta 1944 postal partizanski zdravnik na Cerkljanskem. Doživel je

in med redkimi srečno preživel znano novoletno nemško ofenzivo in bitko na Poreznu, ko se je, kot mi je sam pripovedoval, v visokem snegu izvlekel iz sovražnikovega obroča in po nekaj dnevih potikanja po zasneženih gozdovih dobil zatočišče pri domačinih, dokler ni ponovno prišel v stik s svojo zdesetkano enoto. Maja je bilo vojne konec in se je lahko spet vrnil na Vipavsko, kjer je ponovno začel opravljati zobozdravniški poklic.

Leta 1950 se je naveličal razmer v domačem kraju ter se preselil v Trst, kjer je preko svojega devetdesetega leta nadaljeval svoje delo med nami. Mnogo let sva se srečevala, ko sva se zjutraj odpravljala na delo. In vedno je spraševal, če se bomo zdravniki kmalu spet zbrali na strokovno-družabnem srečanju.

Stanko Pavlica pa ni bil človek, ki bi samo privatiziral in stal ob strani, temveč se je tudi družbeno-politično angažiral v demokratičnem taboru. Med drugim je bil dolgoletni predsednik in zadnja leta častni predsednik Slovenskega dobrodelnega društva.

Bolniki so ga imeli radi, ker je bil vreden in potrpežljiv; prijatelji, ker je bil vedrega značaja; vse naše organizacije pa zato, ker je bil dobrega srca.

Takega bomo vsi ohranili v spominu. Kolegoma Petru in Pavlu ter vsem sorodnikom pa izrekam v imenu vseh članov našega društva iskreno sožalje.«

Poklon SDD

Z občutki grenkobe in spoštovanja se Slovensko dobrodelno društvo iz Trsta klanja spominu na dr. Stanislava Pavlico, svojega dolgoletnega predsednika in zadnja štiri leta častnega predsednika.

Živo nam bo ostal v spominu prijazen nasmeh vedrega Vipavca. Ugled, ki ga je bil dr. Pavlica deležen na poklicnem, družbenem in družabnem področju, se je ob marsikateri priložnosti zrcalil tudi v naši društveni organizaciji. Njegova težka, mladostna vojna leta niso omajala njegove srčne dobrote in zaupanja v človeka. Niti udarci druge svetovne vojne z vsemi hudiimi posledicami mu niso strle vere v bliž-

dalje na 7. strani ■

Minister ni dal nobenega jamstva

Minister za šolstvo je te dni nezadovoljivo odgovoril na parlamentarno vprašanje o usodi srednje šole Fran Erjavec v Trstu. Na problem združevanja slovenskih šol, zlasti glede načrtovane priključitve srednje šole Erjavec v Rojanu proseški srednji šoli Fran Levstik ga je s parlamentarnim vprašanjem opozoril 26. septembra lani valdostanski senator C. Dujanj na prošnjo Šolske komisije Slovenske skupnosti. V parlamentarnem vprašanju je bilo jasno poudarjeno nasprotovanje slovenskega prebivalstva temu ukrepu, posebej pa je bilo ožigosano teptanje doščil Londonskega memoranduma in šolskega zakona iz leta 1961, kar zadeva zaščitnost slovenskih šol z mednarodnimi po-

godbami in pa postopek o njihovem ukinitvanju. V vprašanju je bil še podatek, da je Deželno upravno sodišče 20. septembra suspendiralo učinke zadevnega ukrepa tržaškega šolskega skrbnika.

Minister je 22. januarja zelo kratko odgovoril sen. Dujanyju, da se je ministristvo uklonilo odredbi upravnega sodišča in da zato za šolsko leto 1990-91 ostajata srednji šoli Erjavec in Levstik samostojni.

Z nobeno besedo minister ni omenil problema kršitve zakonodaje, jasno pa je tudi omejil na tekoče šolsko leto vse zadevne sklepe. V bistvu je le povedal, da je spoštoval sodne sklepe, k čemur je tako in tako obvezan, nobenega jamstva pa ni dal za naprej.

Novice iz Ronk

V cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah je bil v nedeljo, 20. januarja, deseti zapovrstni božični koncert. Slovenci iz Laškega so tokrat imeli v gosteh mešani pevski zbor Ruppa-Peč, ki ga vodi Zdravko Klanjšček.

Najprej so bile pete litanije, ki jih je pred oltarjem vodil župnik iz Jamelj. Na koru je sodeloval pevski zbor ob orgelski spremljavi prof. Lojzke Bratuž. Ta je tudi sodelovala pri celotnem božičnem koncertu.

Po uvodnih besedah Karla Mučiča o pomenu božiča, praznika miru in sprave, se je začel koncert, ki je bil na visoki umetniški in tehnični ravni. Poslušalci so pevke in pevce nagradili s toplim aplavzom. Za nagrado je zbor zapel še dodatno pesem, kot je bila sicer tudi želja številnih poslušalcev.

Gostitelji so nato na sedežu društva »Jadro« v Romjanu poskrbeli, da so se pevci in pevke primerno okrepčali; hkrati se je nudila priložnost za prijetno pomenkovanje. Spet se je oglasila pesem in poslušalci so pohvalili lepe glasove, zlasti glasove mladih sester Pahor iz Rupe.

Nov sedež občinske knjižnice

V soboto, 26. januarja, so v Ronkah odprli novi sedež občinske knjižnice, ki je poimenovana po Sandru Pertiniju. Dogodek je pomemben za Slovence v Laškem, saj se je v nove prostore preselil tudi slovenski oddelek knjižnice, ki je prej deloval samostojno v Romjanu in je bil v bližini slovenske osnovne šole.

Slovenski oddelek knjižnice ima poseben prostor, razpolaga pa z več kot 1.500 knjigami. Odprt je ob ponedeljkih, sredah in petkih popoldne.

K. M.

—o—

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

DRAMSKI STUDIO SLEPIH Zagreb

J. B. Molière

SKAPINOVE ZVIJACE

Režija Nina Kleflin

V petek, 1. februarja, ob 20.30 v Kutlurnem domu v GORICI

v soboto, 2. februarja, ob 20.30 v Kulturnem domu v TRSTU

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

David Pownall

MOJSTRSKA LEKCIJA

Režija Mario Uršič

v soboto, 2. februarja, ob 20.30 v Domu A. Sirk v KRIZU

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Federico Garcia Lorca

KAJ PRAVIJO ROŽE

Režija Meta Hočevar

V torek, 5. februarja, ob 16.00 ABONMA RED H

v sredo, 6. februarja, ob 16.00 ABONMA RED H

v četrtek, 7. februarja, ob 20.30 ABONMA RED J

Ssk na Goriškem po kongresu

Na pokrajinskem kongresu goriške Slovenske skupnosti, ki je bil 18. t.m. v Katoliškem domu v Gorici in o katerem smo poročali v prejšnji številki, so bili izvoljeni:

Gorica: Andrej Bratuž, Igor Devetak, Niko Klanjšček, Goran Rustja, Damjan Podveršič, Mario Mucci, Aleksander Kosič, Marko Brajnik, Damjan Paulin, Bernard Špacapan, Karlo Brešan, Božo Tabaj, Štefan Bukovec, Mauro Leban, Aleksandra Kosič, Milan Jarc, Sabina Antoni, Aleš Figelj, Gabrijel Figelj, Lucijan Pavio, Mario Breščak, Mirko Špacapan, Silvan Primožič;

Krmin: Stanko Prinčič, Edi Keber in Wanda Gradnik;

IDRIJA SE PREDSTAVLJA GORICI

V četrtek, 25. t.m., je bil v Katoliškem domu v Gorici večer, na katerem so se spomnili 500-letnice idrijskega rudnika in samega mesta Idrija. Večer so oblikovali kustosi in sodelavci mestnega muzeja v Idriji in gledališki igralec Silvo Božič. Po pozdravnem nagovoru pesnice Ljubke Šorli, predstavnice prirediteljev (PD »Mirko Filej«), je prisotne nagovoril idrijski podžupan in republiški poslanec ter kustos v Idrijskem muzeju Tomaž Pavšič. Z izbranimi besedami je obrazložil pomen obletnice idrijskega rudnika ter utemeljil tesno povezavo med rudnikom in razvojem mesta samega. Zgodovinar Janez Kavčič je podal strnjen zgodovinski oris, še posebej pa se je ustavil ob širšem pomenu, ki ga ima za slovensko zgodovino idrijska realka. Dr. Jože Pfeifer je kratko spregovoril o medicini dela, ki ima na Slovenskem dokajšnjo tradicijo, tudi zaradi skrbi, ki jo je uprava rudnika posvečala zdravstvu. Gozdarski izvedenec Franjo Kordiš je občinstvu spregovoril o povezavi med rudnikom in gozdarstvom, saj je bil rudnik velik porabnik lesa, zato so zgradili na reki Idrijci tudi slovite Klavže.

Ravnatelj idrijskega mestnega muzeja Samo Bevk pa je orisal bogato publicistično dejavnost na področju Idrije. Znani fotograf Rafael Podobnik je povedal, kako je nastala njegova fotografska monografija »Osojna Primorska«. Večer se je končal z nagovorom idrijskega župana, zdravnika dr. Janeza Podobnika.

Števerjan: Ivan Vogrič, Gerard Falcichia, Darko Miklus, Marjan Terpin, Dominik Humar in Hadrijan Corsi;

Doberdob: Maks Gergolet, Mario Visintin, Jordan Ferletič, Ernest Quinzi in Roman Jarc;

Sovodnje: Benjamin Černic, Andrej Čevdek, Avguštin Devetak, Jožko Perkon, Barbara Žerjal in Branislav Černic;

Ronke-Tržič: Karlo Mučič, Renzo Frandolič in Mario Gergolet;

Mladinska sekcija: Damjan Terpin, Robert Cotič in David Grinover.

Župan Scarano pojasnjuje

Na kongresu so odobrili tudi izjavo o izvajanju goriškega župana Scarana glede Maccanicovega zakonskega osnutka na avdiciji pred ožjim odborom senatne ustavne komisije. Ssk očita županu, da se pred potovanjem v Rim ni posvetoval z občinskimi odbori, v katerem sodeluje tudi Ssk. G. Scarano je govoril o zaščiti Slovencev, kot da bi šlo za neko živalsko vrsto, medtem ko predstavljajo Slovenci za Gorico bogastvo, ki koristi tudi večini. Izjava poudarja, da zahtevajo županova izvajanja razčiščenje.

Pred dnevi smo v goriškem italijanskem dnevniku brali, kako se župan opravičuje in trdi, da je njegovo stališče do vprašanja zakonske zaščite razvidno iz občinskih uradnih listin.

—o—

LETNA KONFERENCA SLOVENSKIH KRŠČANSKIH DEMOKRATOV

■ nadaljevanje s 3. strani

jela še dve izjavi za javnost. Prva govori o socialnem vprašanju v luči vse večje brezposelnosti in škodljivega širjenja pravnega nereda v lastninske odnose, druga pa se dotika zadnjih dogodkov v Jugoslaviji, kjer armada ne skriva želje po vmešavanju v urejanje novih razmerij med republikami oz. se povezuje s konservativnimi in centralističnimi silami. Delegati seveda podpirajo mirno reševanje teh zavletenih vprašanj in samostojnost posamičnih narodov, ker le ta način zagotavlja ugoden razplet jugoslovanske krize, ne pa rožljanje z orožjem po zgledu sovjetskega ravnanja v baltičskih republikah.

Občni zbor ZCPZ v Trstu

V ponedeljek, 28. t.m., je bil v Slomškovem domu v Bazovici občni zbor Zveze cerkvenih pevskih zborov, to je organizacije, ki ima nedvomne zgodovinske zadolžbe za napredek zborovskega petja na Tržaškem. Predsednik Zorko Harej je v svojem poročilu orisal delo, ki ga je Zveza opravila v zadnjih petih letih. Kronika delovanja beleži vrsto pomembnih uspehov, predsednik Harej pa je opozoril tudi na težave. V prvi vrsti primanjkuje zborovodij in organistov, pri večini zborov ni mlajših pevcev, kazalo bi preoblikovati razne revije, ki jih Zveza prireja. Predsednik je razmišljal tudi o splošnem stanju zborovskega petja in opozoril, da bi kazalo privabiti k sodelovanju tudi šolske zbor-

re, to še posebej glede revije Pesem mladih. Mladino naj bi vabili tudi na letne seminarje, ki so temeljnega pomena za kvaliteto rast petja. Pomembna novost, ki jo je predsednik Zveze sporočil lepemu številu predstavnikov včlanjenih zborov, dirigentom in nekaterim prisotnim duhovnikom, je, da so letos prvič omogočili tudi cerkvenim zborom, da nastopijo na reviji Primorska poje. Zbori, katerim se priporoča sodelovanje, lahko pojejo tudi cerkvene pesmi.

Sledilo je blagajniško poročilo, ki ga je podal profesor Mamolo. Tajniško poročilo Ljube Smotlak in Antona Kostnapfla je izražalo tudi druge težave, ki jih mora re-

dalje na 8. strani ■

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Ob izidu dvojne številke (52-53) revije 2000

Pred dnevi smo prejeli novo, dvojno številko revije 2.000, ki nosi podnaslov Časnik za mišljenje, umetnost, kulturna in religiozna vprašanja. Številka 52-53, ki je izšla zadnje dni decembra minulega leta, se začne s krajšim zapisom v spomin na pisatelja in esejista Marjana Rožanca, ki je umrl sredi minulega septembra in je bil tudi član uredništva. Revija je razdeljena na posamezne rubrike. Pod vzglavjem »Slovenske dileme« lahko beremo vrsto razmišljanj o slovenstvu in ključnih problemih za naš narod. Denis Poniž pod naslovom »Slovenska kultura hic et nunc« razmišlja, če je slovensko vprašanje res »kulturno vprašanje«. Avtor ugotavlja, da igra kultura tudi v sedanjem času odločilno narodno poslanstvo. Članek je zanimiv, v kolikor analizira tudi posledice, ki jih je v kulturnem življenju pustil 45-letni enostrankarski sistem v državi. Edvard Kovač objavlja članek z naslovom »Kultura ali politika?«. Gre za dragoceno analizo povezanosti med obema dejavnostima. Značilno je, ugotavlja Kovač, da v sodobnem političnem mišljenju vedno bolj prevladuje prepričanje, »da brez kulture ne gre«. Za zgled postavlja Francijo, ki je v zadnjih desetletjih polagala izredno velik pomen kulturnemu ustvarjanju in življenju in to dela tudi sedanji francoski minister za kulturo Lang. To je zanimivo tudi za ostale države in narode. Nadalje se avtor članka loteva vloge, ki so jo kulturniki imeli pri rušenju komunističnih režimov v vzhodni Evropi, obravnava pa tudi razmere na Slovenskem, ki niso za kulturo zelo ugodne.

Glavni in odgovorni urednik revije Peter Kovačič - Peršin piše o geopolitičnih koordinatah slovenstva. Članek je zanimiv še posebej v sedanjem času, ko se veliko govori o politični osamosvojitvi Slovenije. Po zgodovinskem prikazu slovenske politične dimenzije in podrobnejši analizi prepoveda slovenske narodne poli-

tične zavesti prejšnjega stoletja je velik del članka posvečen sedanjim političnim razmeram v Sloveniji in Jugoslaviji. V času, ko se tudi Slovenija podaja na pot tržnega gospodarstva, je dragocen članek Matije Kovačiča o vprašanju etike v ekonomiji. Jože Ramovš objavlja članek z naslovom »O socialni in socialnovarstveni politiki«. Pod naslovom »Skriti trg dveh svetov« prof. Boštjan M. Zupančič razmišlja o tem, da obstaja neka črta ločnica med Vzhodom in Zahodom, ki gre po ločnici verske pripadnosti. Zupančič razmišlja torej, kako bo družba, ki je prepojena s pravoslavno tradicijo, reagirala na zahodne vplive. Poglavlje, posvečeno slovenstvu, zaključuje dolg esej Tarasa Kermaunerja z naslovom »O dialogu — polemiki o krščanstvu, o kozmocentризmu«.

Osrednji del knjige je posvečen leposlovju. Pesmi so prispevali Pavle Zidar, Dolores Terseglav, ki objavlja tudi krajši prozni tekst z naslovom »Kdo sem« in Miroslav Slama - Miroslav. Samo Resnik objavlja novelo z naslovom Čakanje, Karel Brišnik Pravljičico o metulju in svetilki, Primož Repar pa daljšo pesnitev z naslovom Rekvijem za deklico.

Sledi poglavje »Aktualno iz zgodovine«, v katerem Matevž Grenko objavlja esej o političnih modelih slovenskega katolicizma, Anka Vidovič Miklavčič pa članek o oživljanju Krekovega kmečko-socialnega programa.

Pričevanje je prispevala Katarina Šalamun - Bijedrzycka. O estetskem vplivu v literarnem delu Izidorja Cankarja piše Peter Planinc; zadnji del revije pa je posvečen raznim kritičnim analizam. Sodelujejo Denis Poniž, Milan Štante, Leon Žlebnik in Jaka Kralj. Pod naslovom »Neobjavljene strani Demosove zgodbe« revija objavlja pisma Sama Resnika, ki pomenijo zanimiv dokument o zgodovini te politične koalicije v Sloveniji.

O 6. številki revije Znamenje

Šesta številka »Znamenja«, kulturno verske revije, ki izhaja dvomesečno v Mariboru, vsebuje vrsto zanimivih člankov, razmišljanj in razprav predvsem o problemih Cerkve v sodobnem času. Glavni urednik revije je dr. Vekoslav Grmič.

Uvodni članek je posvečen dr. Antonu Korošču, katoliškemu politiku in državniku ob 50-letnici njegove smrti. Ime dr. Korošca je danes že tonilo v pozabo, saj je politični razvoj po njegovi smrti odstranil sledove njegovega dolgoletnega delovanja od vstopa v dunajski parlament prek razsula Avstro-Ogrske in ustanovitve države SHS do vladnih nalog kot večkratni minister kraljevine Jugoslavije. Koroščevo ime se je pojavljalo v slovenski javnosti skoraj pol stoletja. Kot duhovnik, časnikar in politik je bistveno sodoločal o tedanji narodni usodi. Skoraj 25 let je bil dr. Korošec tudi neoporečni predsednik takrat večinske Slovenske ljudske stranke. Avtor spominskega članka o tej zgodovinski osebnosti je Feliks J. Bister.

Zadnja številka revije Znamenje objavlja tudi drugi del v tem trenutku izredno aktualne ankete o tem, kaj mladim pomeni mir. Strokovnjaki so vzeli za vzorec višješolce zadnjih let-

nikov iz najpomembnejših evropskih držav. Predvsem je treba povedati, da so mladi priznali pomembno vlogo za ohranitev miru mednarodnim organizacijam, predvsem Rdečemu križu, Amnesty International in Organizaciji združenih narodov. Izkazalo se je, da daje evropska mladina prednost humanitarnim organizacijam, ne pa striktno političnim. Slednje pravzaprav zavračajo. Odločno pa so višješolci obsodili tudi blokovsko politiko.

Evropska mladina je prepričana, da lahko tudi verske organizacije veliko storijo za mir. Anketiranci različnih veroizpovedi — katoliške, protestantske, pravoslavne, židovske in muslimanske — so izrekli prepričanje, da bi morale biti religiozne organizacije odločno na strani slabotnih in izkoriščanih, biti posrednik v primeru konfliktov in delovati na področju oblikovanja vesti.

Tudi družine imajo pomembno vlogo pri vzgoji za mir. Tako lahko sklepamo iz odgovorov, ki so jih dali anketiranci. Samo 8,1 odstotka evropske populacije se v domačem krogu nikoli ne pogovarja o problemih miru in vojne. V Sloveniji je ta procent še manjši. Ko pa govorimo

dalje na 8. strani ■

Gostovanje Mestnega gledališča iz Ljubljane

Od torika, 29. t.m., do četrta, 31. t.m., je v Gorici in Trstu gostovalo Mestno gledališče ljubljansko z igro »Tako srečen bi bil, če bi ti razumela te moje besede...« v režiji nestorja slovenskih odrskih umetnikov Jožeta Babiča. Tekst sestavljajo ljubezenska pisma Stanka Vuka ženi Danici Tomažič. Vuk je v več kot treh letih jetništva napisal približno 380 pisem. Od teh je bila dobra tretjina objavljena v knjižni obliki. Pisatelj Tone Partljič je izbral najlepša in najprimernejša pisma za odrsko uprizoritev.

Igra »Tako srečen bi bil, če bi ti razumela moje besede...« je monodrama, saj nastopa v njej samo en igralec — Tone Kuntner, ki občuteno in doživeto poseblja Stanka Vuka. Glasbo za to predstavo, ki daje primeren poudarek vsebini dela, pa je napisal Lado Jakša.

Režiser Jože Babič je izbral tudi kostum za igralca in je obenem sodeloval z Janezom Lenarčičem pri oblikovanju nadvse učinkovite in praktične scene, ki z malo elementi pričara najrazličnejša vzdušja in okolja: jetniško celico, vagon potujočega vlaka, izjemno vzdušje zadnjega božičnega večera in tako dalje.

Delo o tragični ljubezenski zgodbi mladega tržaškega para, ki je padel pod streli likvidatorjev 10. marca 1944, kmalu po Vukovi vrnitvi iz ječe, je doživelo premiero v Ljubljani konec lanskega septembra. Odziv občinstva in kritike je bil nadvse ugoden in predstava je bila ocenjena kot izredno kvalitetna.

VALENTIN OMAN JE PREJEL TISCHLERJEVO NAGRADO

Letošnjo XII. Tischlerjevo nagrado, ki jo podeljuje Narodni svet koroških Slovencev in Krščanska kulturna zveza, je prejel znani in priznani slovenski koroški slikar Valentin Oman. V pogovoru za Naš Tednik je nagrajenec izjavil, da je nagrade zelo vesel, a je potrdil svoj sklep, da na Koroškem ne bo razstavjal, in sicer vse dotlej, dokler bo v deželi imela svojega glavarja Svobodnjaška stranka. Ta bi se morala zares spremeniti v liberalno stranko, umetnik pa meni, da take spremembe ne bo doživel. Oman se je zavzel za enotnost koroških Slovencev nazven in za skupen kulturni dom, v katerem bi imele prostor vse politične in kulturne organizacije. »Za koroške Slovence bi v tem trenutku bilo boljše — je dejal — če bi se javnosti predstavljali kot ena skupina in da bi imeli skupen prostor. Mislim na nekakšen kulturni dom v Celovcu. Da obstaja med Slovenci različno mnenje, je samoumevno, na zunaj pa bi se morali kazať kot ena skupina«, je naglasil Valentin Oman.

Nagrado so mu izročili na slovesnosti, ki je bila 23. januarja v Celovcu. Spregovorila sta predsednik NSKS dr. Grilc in predsednik Krščanske kulturne zveze dr. Zerzer.

MOHORJEVA V NEMČIJI

Z začetkom leta ima Mohorjeva založba novo distribucijo za trg v Nemčiji. Odslej bo naša knjige prodajala Založba dr. Peter Glas v Münchnu. Tako je pozitiven razvoj v Nemčiji zagotovljen.

AVTORICA GERTRAUDE LANGER PRAZNUJE 60. ROJSTNI DAN

Učiteljica in avtorica otroških knjig Gertraude Langer, ki je doslej prejela dve literarni nagradi, praznuje te dni svoj 60. rojstni dan.

V Mohorjevi založbi sta izšli njeni dve otroški knjigi, in sicer »Mit dem Herzen geschaut« ter »Das Inselreich« (1990).

Kulturni dom v Gorici

Februar 1991

1. (petek) ob 20.30
Gledališka predstava Dramskega gledališča slepih **NOVI ŽIVOT - Zagreb** »Scapinove spletke« J.B. Molière
Prireditelj: Slovensko Stalno Gledališče - Trst
2. (sobota) ob 20.30
PLANINSKI PLES. Prireditelj: Slovensko planinsko društvo - Gorica
7. (četrtek) ob 18. uri
Otvoritev razstave slikarja Draga Druškoviča iz Celovca (A). Prireditelj: ZSKD in ZSKP
7. (četrtek) ob 20.45
KINOATELJE - Gorica KINEMA '91. Film: »Umirjeni zrak zahoda«. Režija: Silvio Soldini
8. (petek) ob 20.30
PRESEERNOVA PROSLAVA. Prireditelj: ZSKD
9. (sobota) ob 20.30
PUSTOVANJE. Prireditelj: SMReKK
10. (nedelja) ob 11. uri in 11. (ponedeljek) ob 10.30
Glasbeni koncert OPERA GIOCOSA DEL FRIULI - VENEZIA GIULIA - CANTATA DEL CAFFE di J.S. Bach. Prireditelj: Društvo M^o R. Lipizer
11. (ponedeljek) ob 20.30 in 12. (torek) ob 10.30
Kotlarska revija društva »Vipava« Rupa-Peč »KRESNA NOC« - Prireditelj: ZSSDI
12. (torek) ob 15. uri
OTROSKO PUSTNO RAJANJE. Prireditelj: ZSKD
12. (torek) ob 20.30
PUSTOVANJE. Prireditelj: SMReKK
14. (četrtek) ob 20.45
KINOATELJE - GORICA KINEMA '91. Film: »Najel sem kilerja«. Režija: Aki Kaurismaki
15. (petek), ob 19. uri, 16. (sobota) in 17. nedelja (od 9. do 13. in od 15. do 20. ure)
Tečaj osnovne mentalne dinamike. Prireditelj: Accademia CRS IDEA
18. (ponedeljek) in 19. (torek) ob 20.30
Gledališka predstava Slovenskega Ljudskega Gledališča iz Celja »Pokvarjenci«. Prireditelj: Slovensko Stalno Gledališče iz Trsta
21. (četrtek) ob 20.45
KINOATELJE - GORICA KINEMA '91. Film: »V pričaukovanju na noč«. Režija: Keith McNally
22. (petek) ob 16. uri
OBCINSKI KONGRES ANPI-ja. Prireditelj: ANPI-VZPI
23. (sobota) ob 20.30
Koncert SLOVENSKEGA OKTETA iz Ljubljane. Prireditelj: ZSKD in Kulturni dom.

Poklon SDD

■ nadaljevanje s 4. strani

njega in v bodočnost. Z neomajnim zaupanjem je vedno zrl le naprej in bil prepričan, da se da vsak problem premostiti, da se povsod najde pravo pot za pošteno delo in razvoj. Navidez preprosti, življenjski nauk naj nam bo v pomoč pri delu in pri gledanju v bodočnost.

Prizadeti družini izrekamo iskreno in občuteno sožalje.

Upravni odbor Slovenskega dobrodelnega društva v Trstu

AVTOMOBILSKA TAKSA NESPREMENJENA

Dežela Furlanija Julijska krajina ne bo povišala avtomobilске takse, kot bi jo lahko po novih predpisih. Za enako ravnanje so se odločile vse dežele s posebnim statutom, katerim se je pridružila Kalabrija. Avtomobilsko takso bomo lahko plačali po 1. marcu.

TEŽAVE Z MONETARNO REFORMO

Monetarna reforma v Sovjetski zvezi še vedno buri duhove. Posebno prizadeti so upokojenci, ki so imeli doma svoje prihranke, z odlokom pa so bili močno oškodovani tudi vsi tisti, ki so si pomagali s prekupčevanjem ali celo s črno borzo. Dejstvo, da je Gorbačov z odlokom omejil vsoto, ki so jo ljudje smeli zamenjati v dveh dneh, je marsikoga spravil v obup.

OBSOJENI VODITELJI ŠTUDENTOVskega GIBANJA

Na sodišču v Pekingu se je končal proces proti skupini voditeljev študentskega gibanja, ki ga je vojska zatrla junija leta 1989 na Trgu Tienanmen. Najvidnejši izmed obtožencev, 26-letni Wang Dang je bil obsojen na štiri leta zapora. Opazovalci menijo, da gre za razmeroma blago kazen, ki jo je sodišče utemeljilo z dejstvom, da se je obtoženec kesal, priznal svojo krivdo in ni zakril svojih sodelavcev. Nekateri drugi obtoženci so bili obsojeni na sedem let zapora ali na nižje kazni.

ZAHVALA

Goboko ganjeni zaradi tolikšne solidarnosti ob smrti našega dragega očeta

dr. Stanislava Pavlice

se toplo zahvaljujemo g. Milanu Nmacu za opravljeni pogrebni obred, dr. Rafku Dolharju za poslovilne besede, osebnemu zdravniku Cvetu Ukmarju, darovalcem cvetja in v dobrodelne namene ter vsem, ki so se udeležili pogreba.

Maša zadušnica za pokojnika in njegovo ženo Vilmo bo v ponedeljek, 4. februarja, ob 18. uri v cerkvi pri Sv. Ivanu.

Zalujoči: SINOVA in SVOJCI

Trst, 31. januarja 1991

France Bevk HUDA URA

X.

Med delom je postala. Ozrla se je po Pavletu. Ženske so grabile seno izpod grmovja in z osojnih rebri. Moški so ga nosili na sončna mesta in ga stresali, da bi se bolje sušilo. Pavle se ves čas ni ozrl po se ljujeh. Zadel je veliko plast sena in ga rokah. Vroč val je šel Zalki po telesu.

Zalka se je zdrznila in naglo vlačila grablje. Ali je ob pogledu na kakega drugega fanta že kdaj tako čutila? Tine je bil daleč od nje, le kdaj pa kdaj se je prikazal izza grmovja. Videti je bil srdit. Klobuk mu je pokrival pol obraza, ki mu je bil ves v senc. Ni se ozrl ne na levo ne na desno, ko da zanj ni drugega na svetu kot delo in pekel v prsih.

Sonce je padalo skoraj navpično, sence so bile kratke. Zazvonilo je od treh cerkvá. Ozračje je bilo polno brnečih glasov, ki so se prepletali med seboj, se čudovito skladali z modrino neba in dnevno lučjo. Delo je bilo končano. Pomolili so. Nato so počakali, da sta se prizibala Slivar in Ivanc. Posedli so v senčno rupo.

Jedli so počasi, kakor s preudarkom. Medtem ko so žvečili, so jim počivale roke v naročju. Tine je sedel Zalki nasproti.

Opazoval jo je izpod krajcev klobuka, kako se je skoraj naslanjala na Pavleta. Bilo je očitno, da ga nalašč draži. Ni čutil lakote ne žeje; jedel je le, da bi ne vzbujal pozornosti.

Zalka je jedla s tisto narejeno deklinško skromnostjo, kot bi ne imela ust. Tineta ves čas ni naravnost pogledala, a ga je vendar videla. Le Pavle ga je bičal z izzivalnimi pogledi, ni prikrival srda. Klobuk si je bil zasaknil s šopkom na čelo, kot da ga mu nalašč razkazuje: Ali ga vidiš?

Videl ga je. Seveda ga je videl. Zbadal ga je naravnost v srce. S kazalcem je sunil v svoj klobuk, da mu je zletel na tilnik. Strmel je v Zalko, samo v Zalko. Saj ni hotel izzivati dekleta, izzival je Pavleta.

Sprva se je Zalka temu strmenju le zaničljivo nasmihala. Nato ji je začelo prese-dati. Postala je vznemirjena. Ni ga mogla več prenašati.

»Ali me boš mar kupil?« ga je preboda s pogledom.

Smeh.

»Nimam tako črnega krajarja, da bi ga dal zate,« ji je vrgel strupeno.

Pavle je potisnil klobuk na uho. Očitno je bilo, da čaka le ugodnega trenu*ka za udarec. Zalka je bila ko olesenela. Ža-

ljivka jo je zadela v živo. »Zdaj pa nalašč ne,« si je šepetala. Zatrla je solze, ki so ji silile v oči.

»Še to jutro si drugače govoril,« se ji je tresel glas. »Nihče te ni po čem vprašal, a si se kuhan in pečen lovil za menoj.«

Slabo za slabo. Saj tedaj ji je bilo že vseeno. Tine se je ozrl po obrazih, ki so se spogledovali. Dobršno mero privoščljivosti jim je bral v očeh. Molk. Le možje so se odhrkavali. Fant ni vedel, kaj naj stori. Zaman je iskal primerne, dovolj strupene besede, možgani so mu bili odpovedali. Vse, kar je mogel žaljivega storiti, ie bilo, da je segel za klobuk in ji vrgel šopek.

»Tvoj je bil, ne maram ga!«

»No, no,« je zagodel Slivar.

Ivanc je gledal v naročje, bilo mu je grenko. V prepričanju se ni kazalo vmešavati. Hkrati je Slivarju nekako privoščil. Bo že videl! Tine ni iz mehkega mesa.

Zalka je brsknila šopek s predpasnika v travo. Nato se je kratko, jezno zasmejala. Rada bi bila obrnila vse na šalo, a ni bilo mogoče. Zaman je iskala tudi ona novih besed. Srčno je želela, da bi se Pavle zgrabil s Tinatom. Toda fant je bil potegnil klobuk na oči in je molčal. Tinetu je šopek dala, a Pavle ga ji je moral vzeti ...

Jed, ki so jo používali med molkom, je bila zagrenjena. Pavle je zaslutil, da je bil morda šopek, ki ga je nosil na klobuku. Tinetov. »Sama sem ga od nekoga dobila.«

»SUPER FLUMINA BABYLONIS«

■ nadaljevanje iz 1. strani

dernih napadalnih in obrambnih sredstvih. Koliko težav in nesreč — tudi vojnih — so že videle te in druge puščave. In ob današnji iraški dramati, ki ima za svojo bojno areno prav širši arabski puščavski svet, nam lahko pride na misel znana Aškerčeva pesem »Gizejska sfiga«, kjer med drugim poje:

»Puščave mrtve gledam veličanstvo, svečano nje tihoto in pokoj — oblake peska žolte, ki jih goni — vihar saharski, gledam nad seboj.«

Jaz gledam, kak armade tisočglave — sovražno zbirajo se pred menoj ... — Jaz gledam ljuto borbo za svobodo, — krvavi in poslednji gledam boj.«

Vojna in mir v teh pesnikovih verzih kar se da zgovorno odražata tudi današnje vse hujske in tragičnejše puščavske boje na Jutrovem ...

SVP ZELO KRITIČNA

V Bocnu je te dni zasedalo vodstvo Južnotirolske ljudske stranke, ki je ostro kritiziralo zadnje vladne predloge v okviru komisije dvanajstih za izvajanje paketa zaščitnih določil za nemško manjšino, in to v zvezi z znanim sporom o pristojnostih osrednje vlade pri usmerjanju in usklajevanju deželnih ukrepov. Strankin predsednik Magnago je izjavil, da vlada ne kaže nobene želje, da bi zadovoljivo rešila vprašanje.

Vodstvo Južnotirolske ljudske stranke je tudi razpravljalo o preustroju senatnih okrožij na Tridentinskem-Južnem Tirolskem, o čemer že sklepa senat. Zavrnilo je zahtevo socialistov po takih preureditvah, ki bi olajšale izvolitev italijanskega senatorja na Južnem Tirolskem.

Vrag! Ostro je upiral oči v fanta, ki je drobil kruh med prsti in ga po mrvicah nosil v usta. Odprl je nožičko in jo je položil na koleno. Nato si je segel za klobuk.

»Če je bila ta metlica tvoja, ti jo vračam.«

Šopek je bil namenjen v glavo, a je zletel mimo ušes. Tine se je zdrznil. V molku se mu je vračala razsodnost. Mislil je na Zalko. Ali je med njima za vedno pretrgano? Obšlo ga je nekaj tako grenkega, bolešno trpkega, da mu ni bilo do pretepa.

»Tebe pa še povohal nisem.«

Slivar je pomignil Pavletu. Ta je zaprl nožičko, se dvignil in odšel proti vrhu hriba. Srdito je zavriskal. In še enkrat.

Možje so počivali. Fantje in dekleta so sedeli v tesni skupini. Pomenkovali so se. Zalka in Pavle? Da, saj so bili že opazili, da se pogledujeta. Šele ta dan se jim je do konca razjasnilo. Poleg tega Slivar in Ivanc tako tiščita skupaj ... Fantje so zapeli.

»Stoji, stoji Ljubljana ...«

Odgovarjala jim je pesem koscev.

Tine je sedel oslonjen s hrbtom na košato smreko. Izpod obrvi je venomer opazoval Zalko.

Nenadoma se je dvignil, šel mimo nje, noga mu je za trenutek zastala.

»Sramuj se,« ga je ošvignila s pogledom.

Tine prav za prav ni vedel, kaj je hotel. Nekaj neznanega ga je vlekel v njeno

Dr. Drago Ocvirk gost v DSI

V ponedeljek, 28. januarja, je v Društvu slovenskih izobražencev predaval dr. Drago Ocvirk. Občinstvu je predstavil referat na temo: »Krščanska izhodišča za človekoljubno družbo«. To svoje razmišljanje je dr. Ocvirk posredoval tudi na teološkem tečaju v Ljubljani.

Človekoljubna družba je cilj, h kateremu bi moralo danes težiti človeštvo. Sedaj je čas nove, postmoderne ali, v vzhodnoevropskih državah, post totalitarne družbe. Vrednote, ki so veljale doslej, se izgublajo. Slovenski človek se v tej post totalitarni družbi čuti nemočnega, nebogljenega. To je občutek, ki je v sedanjem trenutku značilen za vse vzhodne države. V takem kriznem ozračju se človek ponovno zaveda pomena medčloveških odnosov. Pojavlja se potreba po bližini drugega človeka.

»Medsebojni odnosi so edina resnična človekova domovina,« je poudaril dr. Ocvirk. Danes nas povezuje še premalo vezi;

OBČNI ZBOR ZCPZ V TRSTU

■ nadaljevanje s 5. strani

ševati Zveza. Sledili so posegi posameznih predstavnikov cerkvenih pevskih zborov, ki delujejo na Tržaškem. Razen pri nekaterih posameznih zborih je stanje marsikje zelo zaskrbljujoče, da ne rečemo žalostno. Kljub temu pa so predstavniki zborov bili mnenja, da se mora njihovo delovanje nadaljevati, ker je to za slovensko manjšino na Tržaškem življenjske važnosti. Odbor je vzel na znanje razmere posameznih zborov in razne predloge prisotnih.

Na občnem zboru je bil potrjen dose-danji odbor s priporočilom, naj se v prihodnje vključijo v odbor tudi mladi.

bližino. Šele, ko je ona spregovorila, je našel besedo.

»Samo to mi rečeš?«

»Kaj naj ti drugega rečem? Sramuj se, kar te je! In ne misli na to, da sem kdaj živela.«

Tine je začutil omotico v glavi.

»Kri bo tekla,« je siknil.

»Kaj mi pa hočeš?« je Zalka iz bojazni strastno zašepetala. »Kaj sem ti storila?«

Tine je šel dalje. Od razburjenja bi sploh ne mogel govoriti. Razgovor med njima se je vršil tako naglo, mimogrede, da ga nihče ni opazil.

Pri delu se je Zalka le prisiljeno smehljala. Čutila se je osramočeno, ponižano. Malce razočarana je bila tudi nad Pavletom. Še mezinca ni zganil zanjo. Prej pa, ko se je čutil sam prizadetega, je gorel ko plamenica ... In vendar ga je iskala s pogledi. Pomislila je bila na Tinetovo grožnjo, na blesk v njegovih očeh, zbala se je zanj.

Zalka se je med delom nekoliko raztresla. Zganila je z glavo in vrgla tegobo s sebe. In bojazen. Besede, ki so bile govorjene v jezi ... Pavle se je ozrl po njej — slednjič! — ona se mu je nasmehnila. Pokazal ji je bele zobe in zavriskal. Odgovorila mu je z glasnim smehom. Vendar ji radost ni prihajala naravnost od srca. Ni bila več tista kot prej.

tudi zaradi tega je število samomorov tako visoko. Najboljša družba, je še rekel predavatelj, je tista, v kateri človek aktivno sodeluje in v katero so vsi člani skupnosti vključeni tako, da lahko od nje prejmejo in dajejo in to tako v materialnem kot v duhovnem smislu.

Predvsem se moramo zavedati, je opozoril dr. Ocvirk, da je vsak človek pomemben pri oblikovanju družbe. Če so posamezniki zamorjeni, nesvobodni, kot se to dogaja v totalitarnih režimih, potem družba ne more biti srečna.

Dr. Ocvirk je spregovoril tudi o prizadevanju kristjanov za človekoljubno družbo. Vera je bivanjsko spoznanje, da je življenje samo zase pusto, v občestvu z drugimi pa srečno in popolno. Ljudje komunicirajo med seboj ne le zato, da si izmenjujejo informacije, pač pa tudi zato, da drug drugemu priznajo človeško dostojanstvo. Predavatelj je svoje razmišljanje zaključil s trditvijo, da Boga resnično ljubimo le, če ljubimo vsakega človeka.

—o—

O 6. ŠTEVILKI REVİJE ZNAMENJE

■ nadaljevanje s 6. strani

o aktivnem sodelovanju družinskih članov pri mirovni dejavnosti, se slika nekoliko spremeni. Kar 80 odstotkov družinskih članov evropske populacije in 90 odstotkov slovenske sploh ne sodeluje v nobeni dejavnosti za mir. Bolj se vsekakor angažirajo družine, v katerih imajo starši višjo izobrazbo. Zanimivo je še povedati, da je skoraj polovica mladih iz evropskega povprečja zadovoljna s spodbudami, ki jih nudi šola na področju kulture miru. Slovenska mladina pa je do delovanja šole na tem področju veliko bolj kritična.

9.

Po malici sta Slivar in Ivanc odšla v svisli. Lovrenc — bleedi dolgin, ki se ga je držala jetika — je vlačil lonce. Praznila sta jih, metala veje pod pristrešje. Dokler so bile svisli še prazne, je bilo to delo prava igrača. Fant je bil šele dvajset korakov od svisli, že sta moža sedela.

Slivar je nalil žganja, ki je bilo ostalo od malice.

»Zvrni!«

»Saj bom pijan.«

»Nič ne boš pijan! Le pij! Ali naj se mar s tem napajajo otroci?«

Pila sta, Slivar si ni nalival polnega kozarčka. Hotel si je ohraniti trezno glavo. Ko je videl, da se ga Ivanc več ne brani, se je nasmihal med brki. Ivancu je svet že rahlo poplesaval pred očmi. Noge so mu postale težke, negotove, jezik se mu je zapletal. Le zavest mu je bila še budna. Slivarju se je zdelo, da ga je že zadosti omamil.

»Ali bi bil torej nasproten, če bi se Pavle in Zalka vzela?«

Ivancu je to vprašanje že od jutra ves dan med delom šumelo v glavi.

Saj sem ti rekel, je z mislijo na posojilo previdno zategnil, »da ji nič ne morem ukazati. Če bo vzela falota, bo imela falota.«

»Ali je mar Pavle falot?«

(Dalje)